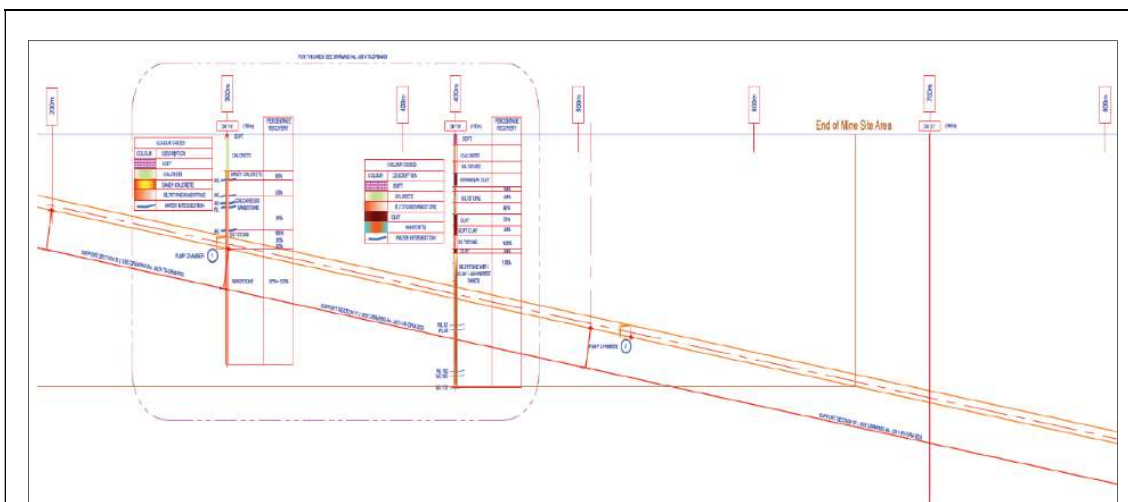

3.7 การทรุดตัวของพื้นดิน

มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมกำหนดให้มีการตรวจวัดการทรุดตัวของพื้นดินในระยะเตรียมการทำเหมือง โดยติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดทั้งบนผิวดินและใต้ดิน เพื่อตรวจสอบก่อสร้างบนผิวดินและใต้ดินให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ โดยมีความถี่ในการตรวจวัดเดือนละครั้ง และเมื่อเข้าสู่ระยะดำเนินการทำเหมืองจึงจะเพิ่มจุดตรวจในชุมชนโดยรอบพื้นที่ประทานบัตรตามข้อกำหนดในมาตรการดังกล่าวเป็นลำดับต่อไป

ปัจจุบันบริษัทฯ อยู่ระหว่างการก่อสร้างพัฒนาโครงการฯ โดยได้ดำเนินการก่อสร้างอุโมงค์แนวลาดและอุโมงค์แนวตั้ง (รูปที่ 3.7-1) ซึ่งในส่วนของกาวิเคราะห์กลศาสตร์หินและติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของค่าระดับผิวดิน ค่าความเอียงตัวพื้นดินและแรงดันน้ำใต้ดิน บริษัทฯ ได้ดำเนินการติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดต่างๆ ตามเงื่อนไขมาตรการฯ ซึ่งเป็นไปตามหลักวิศวกรรมธรณี ประกอบด้วยวิธีการและเครื่องมือดังต่อไปนี้

ที่มา : รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่โพแทชของ บริษัทไทยคาลิ จำกัด, 2557

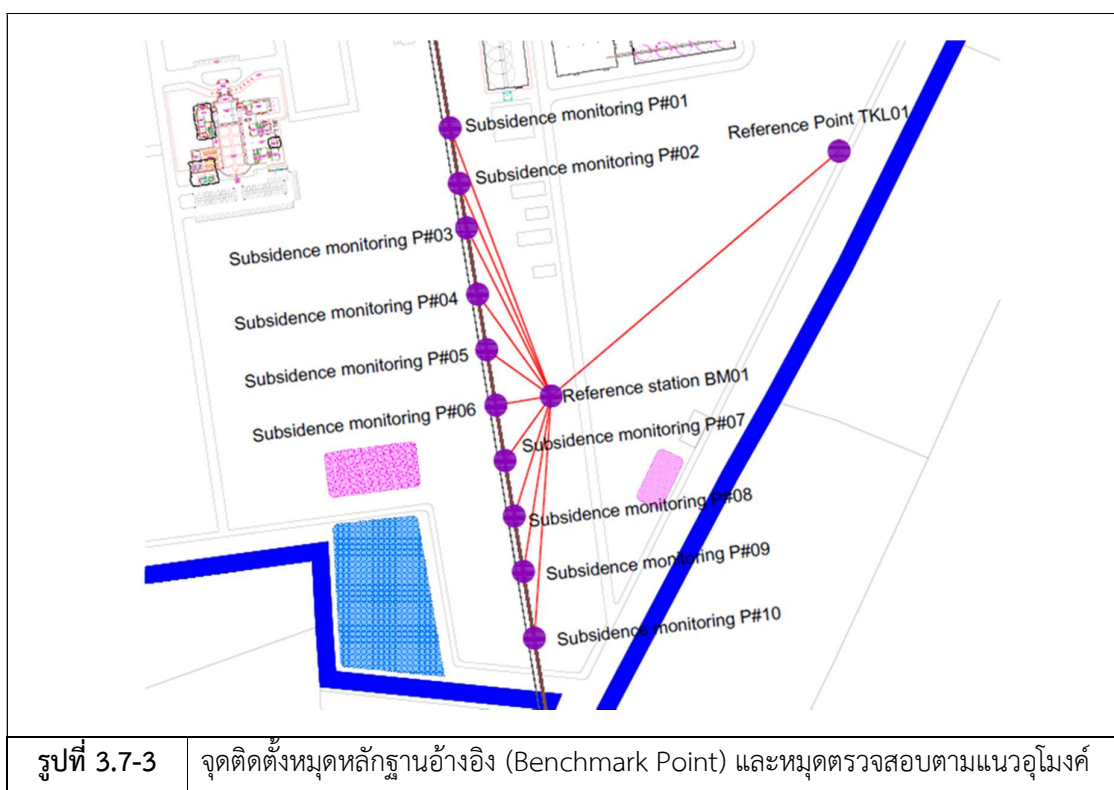
รูปที่ 3.7-1

ภาพตัดขวางของแบบอุโมงค์แนวลาดส่วนกลาง

3.7.1 หมดหลักฐานอ้างอิงและหมดตรวจสอบตามแนวอุโมงค์แนวลาด สำหรับตรวจสอบการทรุดตัวของระดับผิวดิน

เพื่อให้การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงค่าระดับผิวดินตามแนวบริเวณพื้นที่การก่อสร้างและชุดเจาะอุโมงค์แนวลาดเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ บริษัทฯ ได้ดำเนินการก่อสร้างหมดหลักฐานอ้างอิง (Benchmark Point) จำนวน 2 จุด (รูปที่ 3.7-2) ใวนอกเขตพื้นที่ก่อสร้างบนผิวดินและพื้นที่การชุดเจาะอุโมงค์แนวลาด ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่มีการทรุดตัวโดยได้ดำเนินการก่อสร้างหมด

ตรวจสอบบริเวณแนวการขุดเจาะอุโมงค์แนวลาดอีกจำนวน 9 จุด สำหรับใช้ตรวจสอบค่าระดับผิวดินโดยการยึดโยงเปรียบเทียบกับจุดหลักฐานอ้างอิง (รูปที่ 3.7-3)

วิธีการตรวจวัดดำเนินการโดยใช้กล้องรังวัดแบบใช้แสงเลเซอร์ (Total Station) ทำการวัดหา ระดับความสูงของหมุดตรวจสอบแต่ละหมุด เทียบอิงจากระดับความสูงของหมุดหลักฐานอ้างอิง BM01 โดยใช้ การคำนวณดังนี้

$$\text{ความสูงของหมุด} = \text{Vertical Distance} = \tan(\infty) \times \text{horizontal distance} \quad (1)$$

$$\text{เมื่อ } \infty = \text{มุมตั้ง (Vertical angle)}$$

$$\text{ระดับความสูงของหมุดเทียบกับหมุดหลักฐานอ้างอิง} = 0 - \text{ความสูงของหมุด} \quad (2)$$

การเปลี่ยนแปลงของระดับความสูงของแต่ละหมุดตรวจสอบที่ได้จากการตรวจวัดแต่ละครั้ง สามารถนำมาประมวลผลและวิเคราะห์หาแนวโน้มการทรุดตัวของระดับผิวดินที่เป็นผลจากการพัฒนาอุโมงค์ ได้ โดยได้ดำเนินการตรวจสอบเป็นประจำทุกสัปดาห์ในระยะเวลาเริ่มต้น จากนั้นจึงค่อยลดความถี่ในการตรวจวัด ลงเหลือเดือนละ 1 ครั้งเมื่อสภาพทางธรณีชั้นหินมีความเสถียรและความสมดุลมากขึ้น

3.7.1.1 ผลการตรวจวัดหมุดตรวจสอบ

ผลการตรวจวัดระดับความสูงของหมุดตรวจสอบ 9 หมุด เปรียบเทียบจากหมุด หลักฐานอ้างอิง BM01 ได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2565 จนถึงวันที่ 9 ธันวาคม 2565 โดยการ ดำเนินการตรวจวัดเดือนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย แสดงผลการตรวจวัดในช่วงเวลาดังกล่าวดัง ตารางที่ 3.7-1

ตารางที่ 3.7-1 ผลการตรวจวัดระดับความสูงของหมุดตรวจสอบ เทียบอิงจากหมุดหลักฐานอ้างอิง BM01 สำหรับ ใช้ประเมินแนวโน้มการทรุดตัวของระดับผิวดินช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.2565 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2565

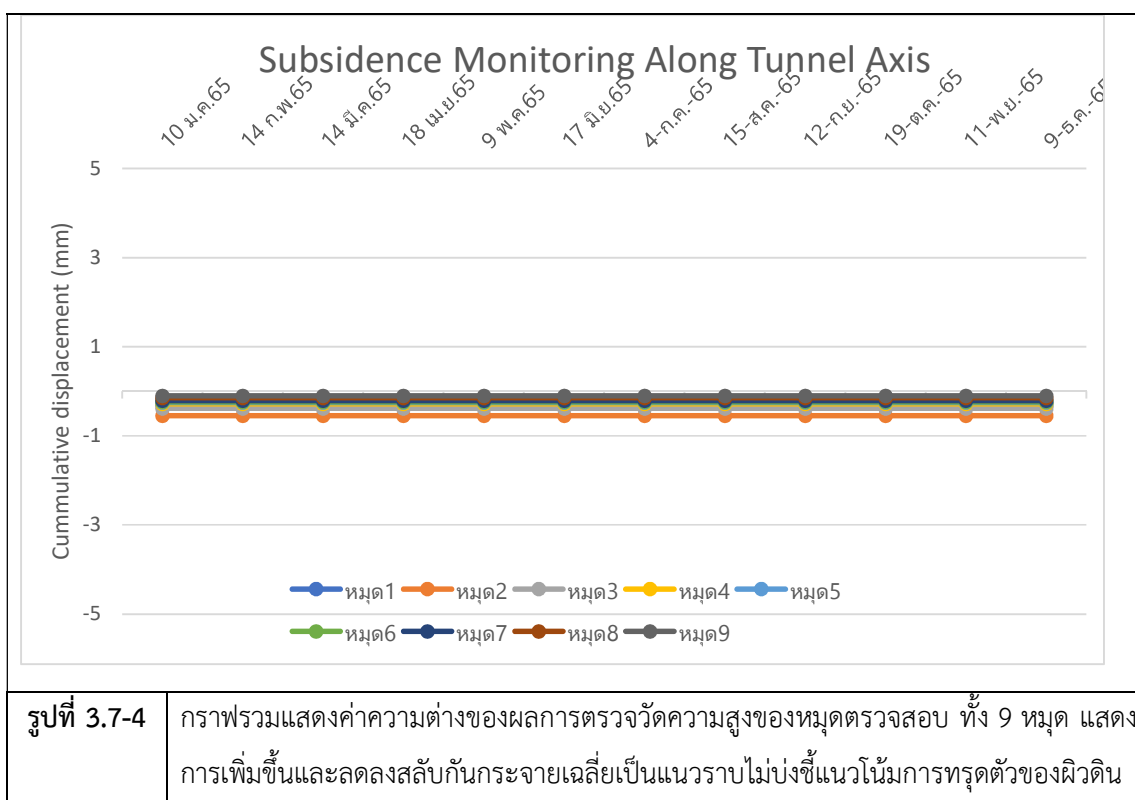
ผลการตรวจวัดระดับความสูงของหมุดตรวจสอบ									
Data	หมุด1	หมุด2	หมุด3	หมุด4	หมุด5	หมุด6	หมุด7	หมุด8	หมุด9
10-ม.ค.-65	-5.5148	-4.2287	2.9175	1.7998	0.5497	0.2928	0.4675	1.0487	0.8678
14-ก.พ.-65	-5.5148	-4.2255	2.9274	1.7898	0.5597	0.2927	0.4574	1.0584	0.8778
14-มี.ค.-65	-5.5148	-4.2447	2.9172	1.7996	0.5695	0.2827	0.4674	1.0445	0.8677
18-เม.ย.-65	-5.5148	-4.2332	2.9072	1.7986	0.5594	0.2927	0.4672	1.0585	0.8773
9-พ.ค.-65	-5.5148	-4.2456	2.9171	1.7895	0.5541	0.2926	0.4571	1.0521	0.8676
17-มิ.ย.-65	-5.5148	-4.2281	2.9171	1.7995	0.5592	0.2926	0.4678	1.0583	0.8671
4-ก.ค.-65	-5.5148	-4.2248	2.9167	1.7898	0.5593	0.2928	0.4675	1.0593	0.8622
15-ส.ค.-65	-5.5148	-4.2342	2.9069	1.7994	0.5471	0.2931	0.4581	1.0497	0.8712
12-ก.ย.-65	-5.5148	-4.2011	2.9171	1.8004	0.5561	0.2932	0.4679	1.0594	0.8673
19-ต.ค.-65	-5.5148	-4.2344	2.9068	1.8009	0.5596	0.2827	0.4778	1.0495	0.8772
11-พ.ย.-65	-5.5148	-4.2565	2.9267	1.8005	0.5598	0.2826	0.4684	1.0592	0.8623
9-ธ.ค.-65	-5.5148	-4.2758	2.9172	1.7997	0.5496	0.2932	0.4671	1.0589	0.8675

สถิติ	หมู่ด1	หมู่ด2	หมู่ด3	หมู่ด4	หมู่ด5	หมู่ด6	หมู่ด7	หมู่ด8	หมู่ด9
ค่าเฉลี่ย	-5.5148	-4.2361	2.9162	1.7973	0.5569	0.2903	0.4659	1.0547	0.8694
ค่าเบี่ยงเบน	0	0.0185	0.0067	0.0046	0.0061	0.0046	0.0059	0.0054	0.0054
มากที่สุด	-5.5148	-4.2011	2.9274	1.8009	0.5695	0.2932	0.4778	1.0594	0.8778
น้อยสุด	-5.5148	-4.2758	2.9068	1.7895	0.5471	0.2826	0.4571	1.0445	0.8622

ที่มา : บริษัท ไทยคาลิ จำกัด, 2565

ค่าความต่างสะสมและค่าสถิติพื้นฐานของผลการตรวจวัดระดับความสูงของหมู่ดตรวจสอบทั้ง 9 หมู่ด แสดงในตารางที่ 3.7-1 แสดงค่าเฉลี่ย, ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าน้อยที่สุด และค่ามากที่สุดของผลการตรวจวัดตามหมู่ดต่างๆ บ่งชี้ถึงลักษณะการแปรปรวนขึ้นลงสลับกัน เสมือนเป็นค่าความเบี่ยงเบนปกติของการวัดที่สัมพันธ์กับค่าแปรปรวนมาตรฐานของเครื่องมือและอาจรวมถึงค่าแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้ตรวจวัดด้วย อย่างไรก็ตามค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเล็กน้อยนี้สามารถพบได้เป็นปกติของผิวดินธรรมชาติโดยทั่วไป และไม่บ่งชี้ถึงแนวโน้มการทรุดตัวในบริเวณดังกล่าว

รูปที่ 3.7-4

กราฟรวมแสดงค่าความต่างของผลการตรวจวัดความสูงของหมู่ดตรวจสอบ ทั้ง 9 หมู่ด แสดงการเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันกระจายเฉลี่ยเป็นแนวราบไม่บ่งชี้แนวโน้มการทรุดตัวของผิวดิน

3.7.1.2 สรุปผลการตรวจวัดการทรุดตัวของระดับผิวดินในพื้นที่โครงการ

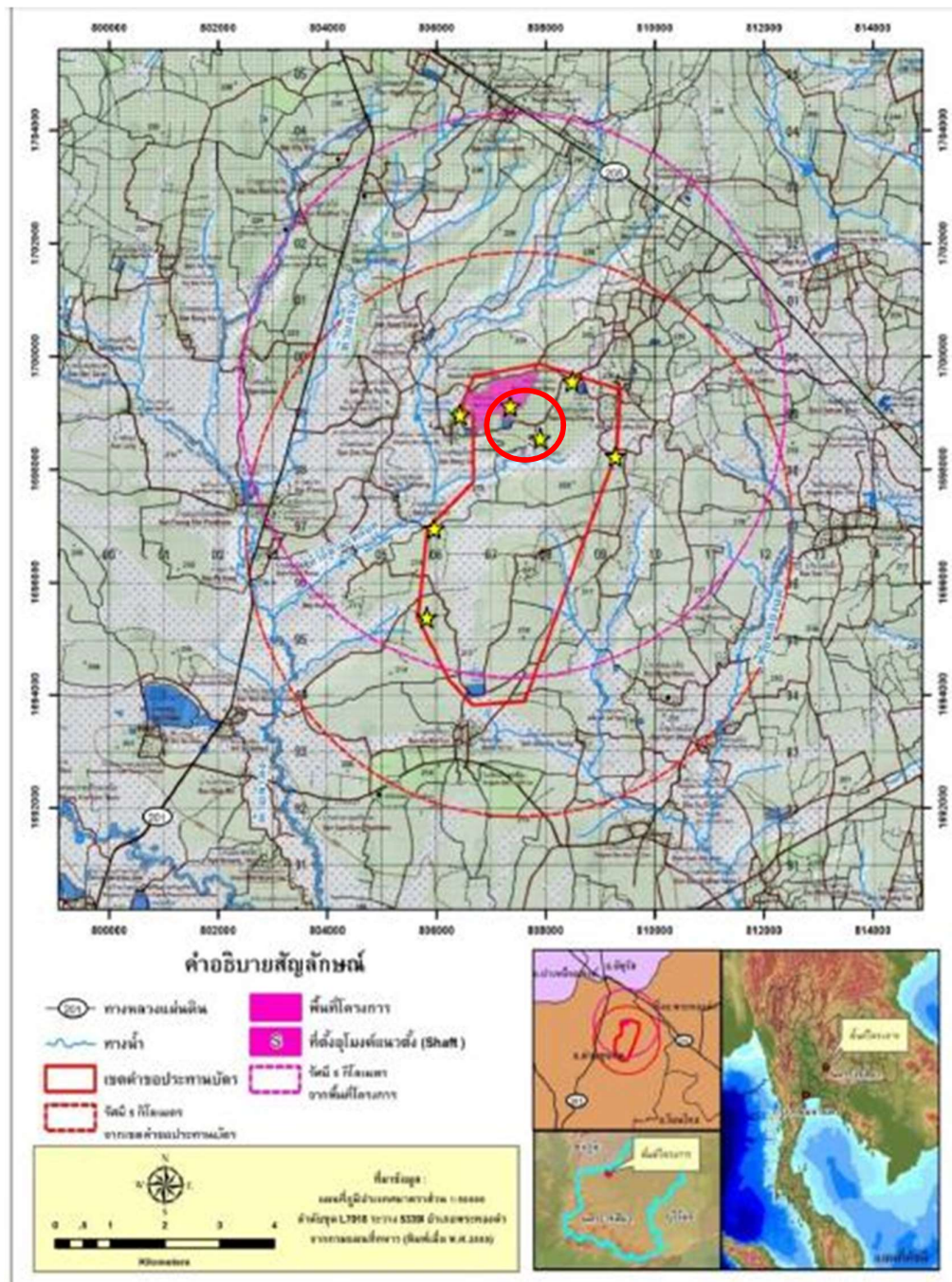
พิจารณาจากผลการตรวจวัดตามรายละเอียดข้างต้นแล้วสรุปได้ว่าการตรวจวัดและเก็บข้อมูลด้วยวิธีการตรวจวัดการทรุดตัวของระดับผิวดิน (Subsidence) โดยใช้กล้องรังวัดแบบใช้แสงเลเซอร์ (Total Station) ทำการวัดหาระดับความสูงของหมู่ดตรวจสอบแต่ละหมู่ด เทียบอิงจากระดับความสูงของ

หมวดหลักฐานอ้างอิง BM01 เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์แล้วสามารถบ่งชี้ได้ว่าลักษณะการแปรปรวนขึ้นลง สลับกันดังกล่าวนี้ เสมือนเป็นค่าความเบี่ยงเบนปกติของการวัดที่สัมพันธ์กับค่าแปรปรวนมาตรฐานของ เครื่องมือและอาจรวมถึงค่าแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้ตรวจวัดด้วย อย่างไรก็ตามค่าการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเล็กน้อยนี้สามารถพบได้เป็นปกติของผิวดินธรรมชาติโดยทั่วไป จึงแสดงให้เห็นได้ว่าไม่มี แนวโน้มการทรุดตัวในบริเวณดังกล่าว

3.7.2 การวัดการเคลื่อนตัวในแนวราบของมวลดินในพื้นที่โครงการ โดยใช้มาตรวัดการเคลื่อนตัว ของมวลดินในแนวราบ (Inclinometer)

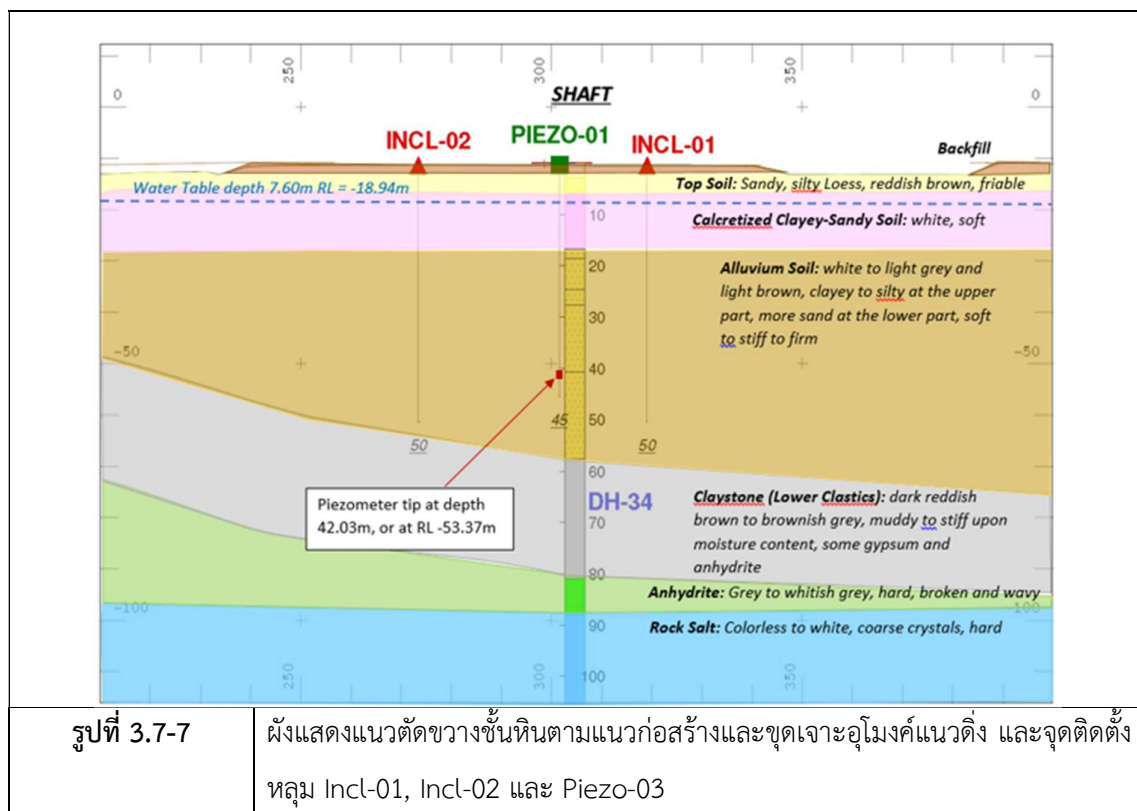
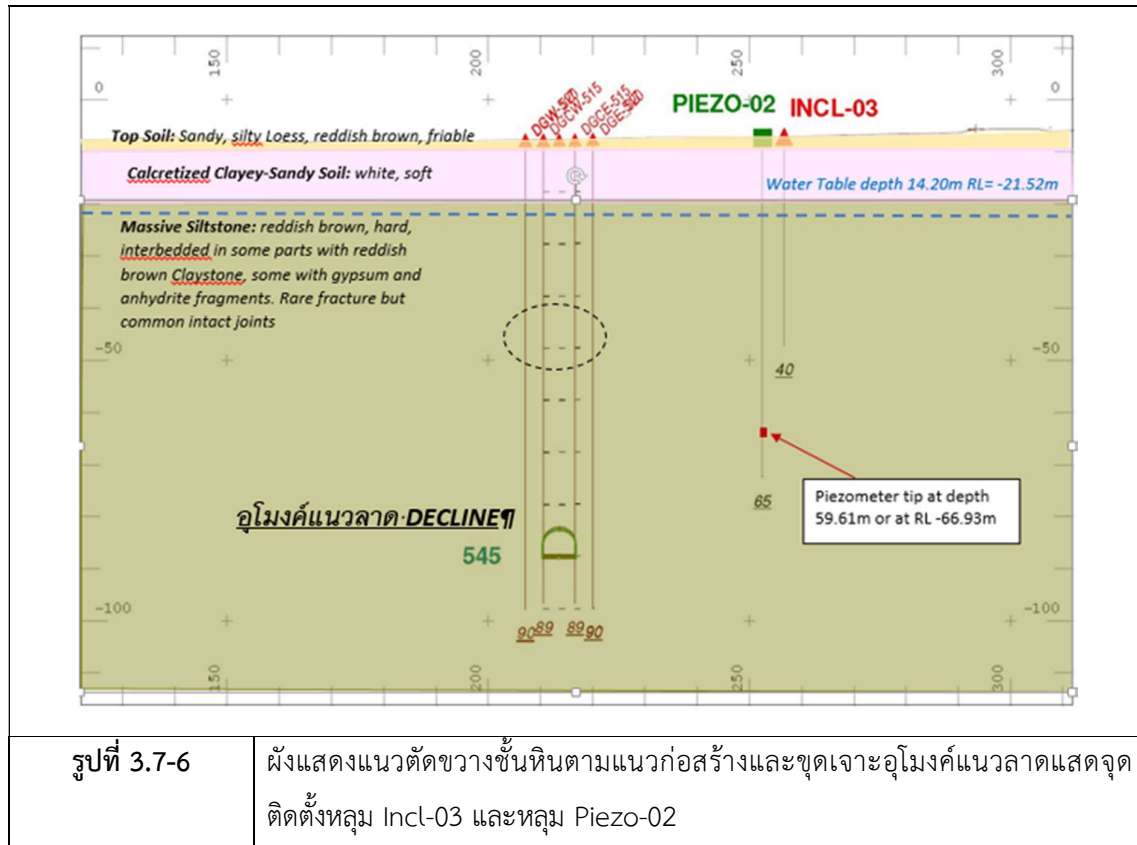
มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม ฉบับสมบูรณ์ กำหนดให้บริษัทดำเนินการติดตั้งมาตรวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินในแนวราบ (Inclinometer) โดยการติดตั้งหลุมเจาะแนวตั้ง (Vertical Hole) และติดตั้งมาตรวัดเพื่อทำการตรวจสอบนั้น ในระยะเตรียมการทำเหมืองใต้ดิน บริษัทฯ ได้ทำการเจาะหลุมและติดตั้งมาตรวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินใน แนวราบ 2 จุด (จำนวน 3 หลุม) จากที่กำหนดไว้ 7 จุด เพื่อให้การติดตามตรวจสอบและควบคุมคุณภาพงาน ก่อสร้างบนผิวดินและใต้ดินเป็นไปตามแบบแผนที่กำหนดไว้ (รูปที่ 3.7-5) โดยในบริเวณอุโมงค์แนวลาด (Decline) ติดตั้งจำนวน 1 หลุม อยู่ห่างจากแนวกลางอุโมงค์ 43 เมตรไปทางทิศตะวันออก ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ ของพื้นที่โครงการหรือที่ระยะ 543-549 เมตรของความยาวแนวอุโมงค์ และอยู่ที่ระดับความลึกประมาณ 40 เมตรจากผิวดิน จากการสำรวจทางธรณีวิทยาบริเวณดังกล่าวพบว่าบริเวณนี้ ถูกปกคลุมด้วยดินทรายแป้งร่วน สีน้ำตาลแดง หนาประมาณ 3-6 เมตร ปกคลุมอยู่บนชุดหิน ภูเขาไฟ ซึ่งประกอบด้วย ชั้นหินทรายเนื้อละเอียด ถึงเนื้อหยาบสีน้ำตาลแดง ชั้นหินทรายแป้งสีน้ำตาลแดงเข้ม และหินโคลนสีน้ำตาลแดงเข้ม เกิดเป็นชั้นแทรก สลับกัน (รูปที่ 3.7-6) และในบริเวณก่อสร้างอุโมงค์แนวตั้ง (Shaft) บริษัทฯ ได้ดำเนินการติดตั้งมาตรวัดการ เคลื่อนตัวของมวลดินในแนวราบ (Inclinometer) จำนวน 2 หลุม โดยอยู่ทางด้านตะวันออก ระยะ 17 เมตร 1 หลุม และทางด้านตะวันตก ระยะ 31 เมตร อีก 1 หลุม ทั้งนี้จากการสำรวจทางธรณีวิทยาบริเวณดังกล่าว พบว่ามีดินทรายแป้งร่วนสีน้ำตาลแดงหนาประมาณ 3 เมตร ปิดทับบนชั้นตะกอนทางน้ำเก่า (Alluvium) ที่ ประกอบด้วยชั้นดินเหนียวปนทราย ชั้นทรายปนทรายแป้ง วางตัวอยู่บนชุดหินมหาสารคาม ซึ่งประกอบด้วย ชั้นหินโคลน มีลักษณะกึ่งแข็ง (Sandy clay, Silty sand and Clay, Stiff) ชั้นหินแอนไฮไดรต์ (Anhydrite) และชั้นหินเกลือ (Rock salt) (รูปที่ 3.7-7) นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวยังมีการถมบดอัดด้วยดินลูกรังขาว (Concertized Soil) หนาประมาณ 2.70 เมตร เพื่อเป็นฐานรากของโครงสร้างของอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับอุโมงค์ แนวตั้ง

ที่มา : รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่โพแทชของ บริษัทไทยคาลิ จำกัด, 2557

รูปที่ 3.7-5

แผนที่แสดงตำแหน่งของจุดติดตั้งมาตรวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินในแนวราบ
จำนวน 7 จุด ตามแผนที่กำหนดไว้

รูปที่ 3.7-8 การขุดเจาะและติดตั้งท่อรางในแนวตั้งสำหรับวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินในแนวราบ

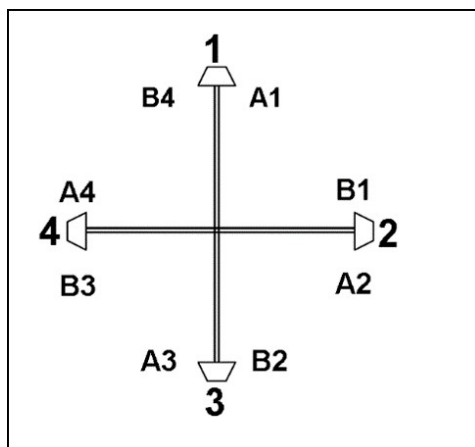
ในการกำหนดทิศทางของรางและลำดับการวัดรางของทั้ง 3 หลุม ผลออกมาเป็นรูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการทำเหมืองในระยะยาวด้วยนั้น จึงกำหนดทิศทางการตรวจวัดตามรูปรูปที่ 3.7-9

รางวัด A1 อยู่ด้านทิศเหนือ ทำให้ B1 อยู่ด้านทิศตะวันออก

รางวัด A2 อยู่ด้านทิศตะวันออก ทำให้ B2 อยู่ด้านทิศใต้

รางวัด A3 อยู่ด้านทิศใต้ ทำให้ B3 อยู่ด้านทิศตะวันตก

รางวัด A4 อยู่ด้านทิศตะวันตก ทำให้ B4 อยู่ด้านทิศเหนือ

รูปที่ 3.7-9 ผังแสดงการจัดวางชื่อรางในการวัดโดยใช้มาตรวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินในแนวราบ (Inclinometer) ซึ่งในการตรวจวัดได้ทำการวัดตามรางที่ 1 (A1) และรางที่ 3 (A3)

บริษัทฯ ได้ใช้มาตรวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินในแนวราบ (Inclinometer) ของ SISGEO รุ่น S200D (รูปที่ 3.7-10) ซึ่งติดตั้งอุปกรณ์วัดความเอียงสองแกนตั้งฉากกัน แกน A เป็นแกนหลักตามความยาว และแกน B จะวัดขวางตั้งฉากกับความยาวมีความละเอียด 0.0013 องศา หรือ 0.02 มิลลิเมตร/เมตร มีค่าความคลาดเคลื่อนน้อยกว่า ± 0.005 เปอร์เซ็นต์ สามารถวัดมุมเอียงได้ถึง ± 30 องศา กลไกในการวัดจะเป็นแบบ Force Balance Servo Accelerometer

โดยได้เริ่มทำการตรวจวัดและเก็บข้อมูลเพื่อหาแนวโน้มการเคลื่อนตัวในแนวราบ ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2560 เป็นต้นมา โดยทำการอ่านค่าจากกันหลุมขึ้นมา ทุก 1 เมตรที่หลุม Incl-03 จนถึงปากหลุม โดยทำการวัดซ้ำทุกๆเดือน ทั้งนี้การวัดครั้งแรกของหลุมนั้นจะใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับเทียบหาค่าความเปลี่ยนแปลงของการเคลื่อนตัวของมวลดินในครั้งต่อมา ซึ่งจะใช้คำนวณเพื่อหาการเคลื่อนตัวของมวลดินและมวลหินที่ความลึกต่างๆ ได้

รูปที่ 3.7-10	อุปกรณ์มาตรวัดการเคลื่อนตัวในแนวราบ (Inclinometer) และท่อรางที่ใช้ติดตั้งในหลุมเจาะ (Inclinometer Access Tube)

3.7.2.1 ผลการวัดการเคลื่อนตัวในแนวราบของมวลดินในพื้นที่โครงการ

หลังจากทำการตรวจวัดหาการเคลื่อนตัวแต่ละครั้งได้ทำการถ่ายโอนข้อมูลที่บันทึกไว้ของทุกหลุมลงในคอมพิวเตอร์เพื่อทำการประมวลผลและวิเคราะห์หาการเคลื่อนตัวของมวลดินที่ระดับความลึกต่างๆ โดยมีขั้นตอนสังเขป ดังนี้

- 1) ตรวจสอบความคลาดเคลื่อนของการวัดโดยดูจากค่า Checksum ซึ่งเป็นผลรวมของการวัดจากรางที่อยู่ตรงกันข้ามในท่อราง ซึ่งเมื่อรวมแล้วจะทำการหารด้วย 2 ผลที่ได้ต้องใกล้ค่า 0 มากที่สุดและไม่ควร

มากกว่า 10 ถ้ามีค่ามากกว่า 10 ทำการปรับแก้ค่าโดยใช้ค่าเฉลี่ยของการวัดที่อยู่ข้างเคียง ซึ่งพบว่าผลการวัดมีค่าความคลาดเคลื่อนต่ำและน้อยกว่า 10

- 2) ตรวจหาอาการตรรกะ ท่อรางหลุดตรงข้อต่อ ท่อรางตีบตัน หรือท่อรางบิดเกลียว ซึ่งถ้าพบ ให้ทำการแก้ไขโดยใช้เครื่องมือวัดหาการบิดเกลียว ถ้าพบว่ามีมากเกินไป ให้ยกเลิกใช้ข้อมูลผลการวัดดังกล่าวแล้วทำการวัดซ้ำใหม่ทันที เนื่องจากค่าที่วัดได้อาจแปรปรวนมากและไม่สื่อถึงการเคลื่อนตัวของมวลดินจนอาจทำให้การแปรความผลการวัดผิดไปจากความเป็นจริง ซึ่งการตรวจวัดนี้ไม่ตรวจพบความผิดปกติของข้อมูลที่สามารถเกิดจากอาการดังกล่าว
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบแล้วมาทำการวิเคราะห์หาการเคลื่อนที่โดยแสดงเป็นค่าสถิติของผลการวัดและแสดงโดยใช้ภาพตัดขวางประเภทต่างๆ ในมุมมอง 4 แบบ คือ ภาพตัดขวางในทิศเหนือ-ใต้ ภาพตัดขวางในทิศตะวันออก-ตะวันตก ภาพตัดขวางที่วางฉากกับทิศทางจริงของแนวหลุมเจาะ และผังที่มองจากด้านบนเพื่อแสดงทิศทางของแนวหลุมเจาะ ภาพที่ใช้ดังนี้
 - a. ภาพตัดขวางแสดงแนวหลุมเจาะจริง โดยเป็นค่าเบี่ยงเบนของแนวหลุมเจาะจากแนวตั้งสัมบูรณ์ จะใช้เฉพาะข้อมูลการวัดครั้งแรกของแต่ละหลุม
 - b. ภาพตัดขวางแสดงการเคลื่อนตัวในแนวราบที่ทุกความลึกที่วัดมา โดยเป็นผลต่างของการวัดครั้งถัด ๆ มา จากการวัดครั้งแรก ที่ความลึกของการวัดเดียวกัน
 - c. ภาพตัดขวางแสดงการเคลื่อนตัวสะสม โดยทำการบวกสะสมผลการเคลื่อนที่ทีละช่วงจากปากหลุมไปยังก้นหลุม (Skulich, 2008)

โดยมีผลการตรวจวัดค่าการเคลื่อนตัวในแนวราบของมวลดิน Incl-03 แสดงตามตารางที่ 3.7-2 ทั้งนี้ช่วงเวลาเวลาที่ผ่านมาทางโครงการได้ดำเนินการเกรทคอนกรีตเป็นจำนวนมากในชั้นหินบริเวณโดยรอบอุโมงค์แนวตั้ง (Shaft) เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงและลดความสามารถในการซึมผ่านของน้ำบาดาล ทำให้มีคอนกรีตบางส่วนทะลักเข้าไปทำลายมาตรวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินหลุม Incl-01 และ Incl-02 จึงไม่สามารถวัดค่าได้ โดยโครงการอยู่ในระหว่างการศึกษาติดตั้งมาตรวัดใหม่เพื่อทดแทนหลุมที่ชำรุดหรืออาจติดตั้งที่บริเวณอื่นเพิ่มเติมตามความเหมาะสมต่อไป

ตารางที่ 3.7-2 ค่าสถิติผลการสอบเทียบระหว่างรางตรงข้ามของผลการวัด (Checksum) ซึ่งค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 10 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำ แสดงว่ามีความคลาดเคลื่อนน้อยจากเครื่องมือ ท่อราง และการวัด

หมวดตรวจสอบ	การวัดครั้งที่ /วันที่	สถิติผลการสอบเทียบ (A1+A3)/2				สถิติผลการสอบเทียบ (B1+B3)/2			
		ค่าเฉลี่ย	เบี่ยงเบน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	เบี่ยงเบน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
Incl-03	10/01/2022	4.3	2.4	8.7	1.8	7.6	1.0	8.0	0.2
	14/02/2022	4.4	2.3	8.6	2.0	7.6	1.1	7.9	4.1
	14/03/2022	4.7	2.3	8.8	1.9	7.7	1.0	8.3	2.2
	18/04/2022	5.0	2.2	8.8	1.7	7.5	1.1	8.4	3.0

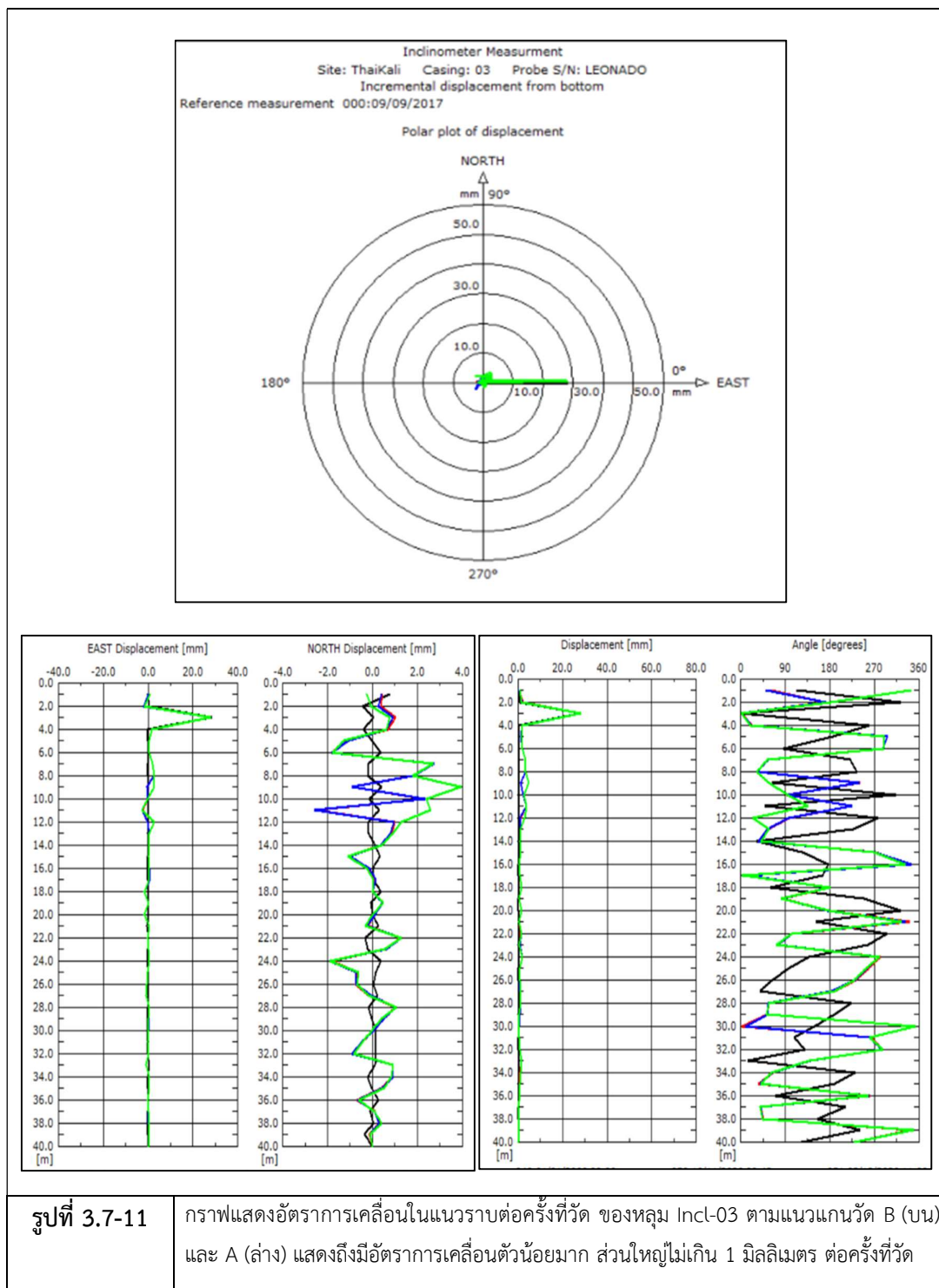
หมวด ตรวจสอบ	การวัดครั้งที่ /วันที่	สถิติผลการสอบเทียบ (A1+A3)/2				สถิติผลการสอบเทียบ (B1+B3)/2			
		ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน	ค่าสูงสุด	ค่า ต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
	09/05/2022	4.9	2.3	8.7	1.8	7.6	1.2	8.1	3.1
	17/06/2022	4.9	2.3	8.6	1.9	7.6	1.1	7.7	2.8
	04/07/2022	4.8	2.3	8.6	1.9	7.7	1.1	7.9	2.9
	15/08/2022	4.9	2.2	8.7	1.8	7.6	1.1	8.0	3.0
	12/09/2022	4.7	2.2	8.6	1.9	7.5	1.2	7.8	2.9
	19/10/2022	4.8	2.3	8.7	1.8	7.7	1.1	7.8	2.9
	11/11/2022	4.8	2.3	8.7	1.8	7.6	1.2	7.9	2.8
	09/12/2022	4.7	2.3	8.6	1.8	7.6	1.1	7.9	2.7

ที่มา : บริษัท ไทยคาลิ จำกัด, 2565

จากตารางสถิติของผลการตรวจวัดหลุมต่างๆ ในแต่ละครั้งจะเห็นว่ามีค่าการเคลื่อนที่น้อยมากและน้อยกว่า 5 มิลลิเมตร และเมื่อเทียบดูในการวัดแต่ละครั้งจะเห็นว่ามีค่าเพิ่มขึ้นและลดลงเป็นลักษณะของการแกว่งของข้อมูลที่อาจเป็นผลมาจากความคลาดเคลื่อนปกติของการวัด และไม่บ่งชี้ถึงการเคลื่อนตัวของมวลดินแต่อย่างใด และจากภาพตัดขวางที่แสดงผลการตรวจวัดของทุกๆ ค่าที่ตรวจวัดของทุกหลุมไม่พบจุดหักเหผิดแนวที่แสดงถึงความผิดปกติของการเคลื่อนที่อาจมีจุดแหลมเล็กๆ ของเส้นกราฟบ้างแต่มีค่าน้อยไม่เกิน 5 มิลลิเมตรและ ลักษณะเช่นนี้น่าจะเป็นผลมาจากล้อเลื่อนของหัวมาตรวัดไปสกดตรงข้อต่อของท่อราง จึงไม่มีลักษณะที่บ่งชี้ถึงการเคลื่อนตัวของมวลดินแต่อย่างใด (รูปที่ 3.7-11)

3.7.2.2 สรุปผลการวัดการเคลื่อนตัวในแนวราบของมวลดินในพื้นที่โครงการ

พิจารณาจากผลการตรวจวัดตามรายละเอียดในหัวข้อ 3.7.2.1 แล้ว สรุปได้ว่าการตรวจวัดและเก็บข้อมูลด้วยมาตรวัดการเคลื่อนตัวของมวลดินในแนวราบ (Inclinometer) Incl-03 เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์แล้วยังไม่พบแนวโน้มที่บ่งชี้ถึงการเคลื่อนตัวของมวลดินในพื้นที่โครงการ ทั้งนี้วิเคราะห์ได้จากค่าความแปรปรวนของข้อมูลการตรวจวัดที่มีลักษณะการแกว่งขึ้นลงน้อยมากถึงคงที่ ซึ่งถือว่ายังอยู่ในช่วงความแปรปรวนปกติโดยเกิดจากความคลาดเคลื่อนทั่วไปของเครื่องมือวัด

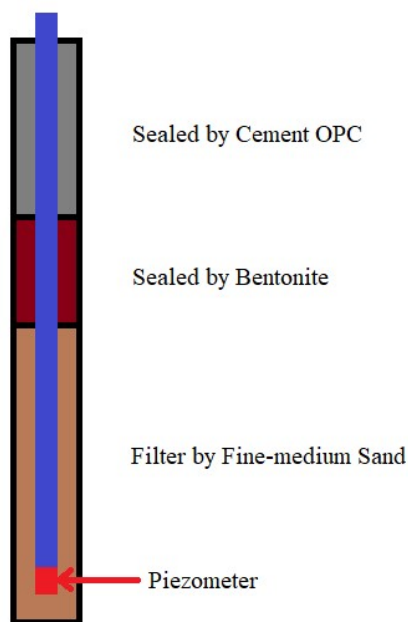
หมายเหตุ : ค่าของเส้นกราฟจะแสดงระยะเคลื่อนตัวหน่วยเป็นมิลลิเมตรที่ความลึกต่าง ๆ ในทิศตะวันออก ทิศเหนือ และทิศที่เคลื่อนตัวจริง โดยเป็นระยะที่เทียบกับระยะการวัดครั้งแรก

3.7.3 การตรวจวัดการเปลี่ยนแปลงความดันของน้ำใต้ดิน

การเปลี่ยนแปลงความดันของน้ำใต้ดินมีส่วนสัมพันธ์กับการทรุดตัวของผิวดินและการเคลื่อนตัวของมวลดิน การตรวจวัดหาการเปลี่ยนแปลงความดันของน้ำใต้ดินจะสามารถใช้บ่งชี้แนวโน้มการทรุดตัวของผิวดินในพื้นที่โครงการได้ ในทางอุทกวิทยาของน้ำใต้ดินชั้นหินอุกถอนนี้เป็นชั้นหินอุ้มน้ำที่สำคัญชั้นหนึ่งของที่ราบสูงโคราช โดยน้ำใต้ดินจะแทรกซึมและไหลผ่านตามรอยแตกและรอยแยกของหิน โดยเฉพาะรอยแตกของหินที่เกิดตามแนวรอยสัมผัสระหว่างชั้นหินต่างๆ หลุมเจาะน้ำใต้ดินหนึ่งๆ มักจะเจาะพบรอยแตกที่มีน้ำใต้ดิน ที่ระดับความลึกต่างๆ ตามการกระจายตัวของรอยแตก ส่วนใหญ่จะมีความลึกอยู่ระหว่าง 20 – 250 เมตร โดยพื้นที่บริเวณชุดเจาะเหมืองอุโมงค์ในปัจจุบันพบชั้นน้ำใต้ดิน 2 ประเภท คือ ชั้นน้ำใต้ดินแบบชั้นน้ำเปิด (Unconfined Aquifer) และชั้นน้ำใต้ดินแบบชั้นน้ำปิด (Confined Aquifer) ชั้นน้ำใต้ดินแบบชั้นน้ำเปิดจะพบในระดับความลึกค่อนข้างตื้นที่ 3 – 10 เมตร และกระจายค่อนข้างจำกัดเฉพาะที่ จะเป็นชั้นที่เกิดจากน้ำฝนบางส่วนซึมผ่านชั้นดินลงไปมักจะมีการเปลี่ยนแปลงเร็วตามฤดูกาล ส่วนชั้นน้ำใต้ดินแบบชั้นน้ำปิดจะพบที่ระดับค่อนข้างลึกที่ 16 – 85 เมตร เป็นชั้นอุ้มน้ำที่เกิดจากการสะสมเป็นระยะเวลายาวนานของน้ำฝนหรือน้ำจากแหล่งอื่นที่ซึมผ่านลงไปตลอดเวลา ชั้นน้ำใต้ดินนี้จะอาศัยช่องว่างที่เกิดจากรอยแตกและรอยแยกของชั้นหินที่มีอยู่ ซึ่งจะเกิดกระจายตัวต่อเนื่องกันเป็นบริเวณกว้าง มีความถี่ และความหนาแน่นมากบ้างน้อยบ้างเป็นแห่งๆ ไป โดยมีตำแหน่งหลุมสังเกตการณ์สำหรับตรวจวัดความดันน้ำแสดงตามแผนที่ตามรูปที่ 3.7-6

3.7.3.1 การตรวจวัดความดันน้ำ โดยใช้หัววัดความดันน้ำใต้ดิน (Piezometer)

ในการติดตั้งมาตรวัดความดันน้ำนั้น บริษัทฯ ใช้หัววัดความดัน Casagrande single-tube filter Model P101 ต่อเข้ากับท่อพีวีซีที่หย่อนลงไปหลุมเจาะจนถึงความลึกที่ต้องการ และเทกลับด้วยทรายละเอียดปนหยาบปานกลางให้คลุมหัววัดไว้จนมีความหนา 30 เมตร เพื่อให้สามารถซึมผ่านไปถึงหัววัดได้ แล้วสร้างชั้นที่บดน้ำโดยปิดทับด้วยเบนโทไนต์ (Bentonite) แบบเม็ดหนา 5 เมตร และเทปิดทับด้วยปูนซีเมนต์ผสมเบนโทไนต์ (Bentonite) ดังรายละเอียดในรูปที่ 3.7-12 โดยใช้เครื่องวัดระดับน้ำ (Water Depth Meter) ยี่ห้อ Solinst Model 107 ดำเนินการวัดหาระดับน้ำใต้ดินเพื่อวิเคราะห์ความดันของน้ำใต้ดินต่อไป

รูปที่ 3.7-12 การติดตั้งมาตรวัดความดันน้ำ

บริษัทได้ทำการตรวจวัดความดันน้ำใต้ดินในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างอุโมงค์แนวตั้งและอุโมงค์แนวลาดเพื่อติดตามตรวจสอบและควบคุมงานก่อสร้างใต้ดินให้เป็นไปตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีหลุมสังเกตการณ์สำหรับตรวจวัดความดันน้ำบริเวณอุโมงค์แนวตั้ง 1 แห่ง (Piezo-01) และบริเวณอุโมงค์แนวลาด 1 แห่ง (Piezo-02) แต่ภายหลังบริษัทสำรวจพบว่าหลุมสังเกตการณ์ดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากการอัดฉีดซีเมนต์เพื่อปิดผนึกทางน้ำใต้ดิน (Surface Grouting) ทำให้ผลการตรวจวัดมีการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ บริษัทจึงทำการย้ายตำแหน่งหลุมสังเกตการณ์สำหรับตรวจวัดความดันน้ำใต้ดินไปในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงที่ไม่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการอัดฉีดซีเมนต์เพื่อปิดผนึกทางน้ำใต้ดิน (Surface Grouting) อีกทั้งบริษัทได้ทำการเจาะหลุมสังเกตการณ์เพิ่มเติม 2 แห่ง ได้แก่ บริเวณบ้านหนองแดง (Piezo-03) และบ้านหนองไทร (Piezo-04) โดยได้ดำเนินการตรวจวัดความดันน้ำใต้ดินหลุมสังเกตการณ์แห่งใหม่ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565 เป็นต้นมา โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 3.7-3

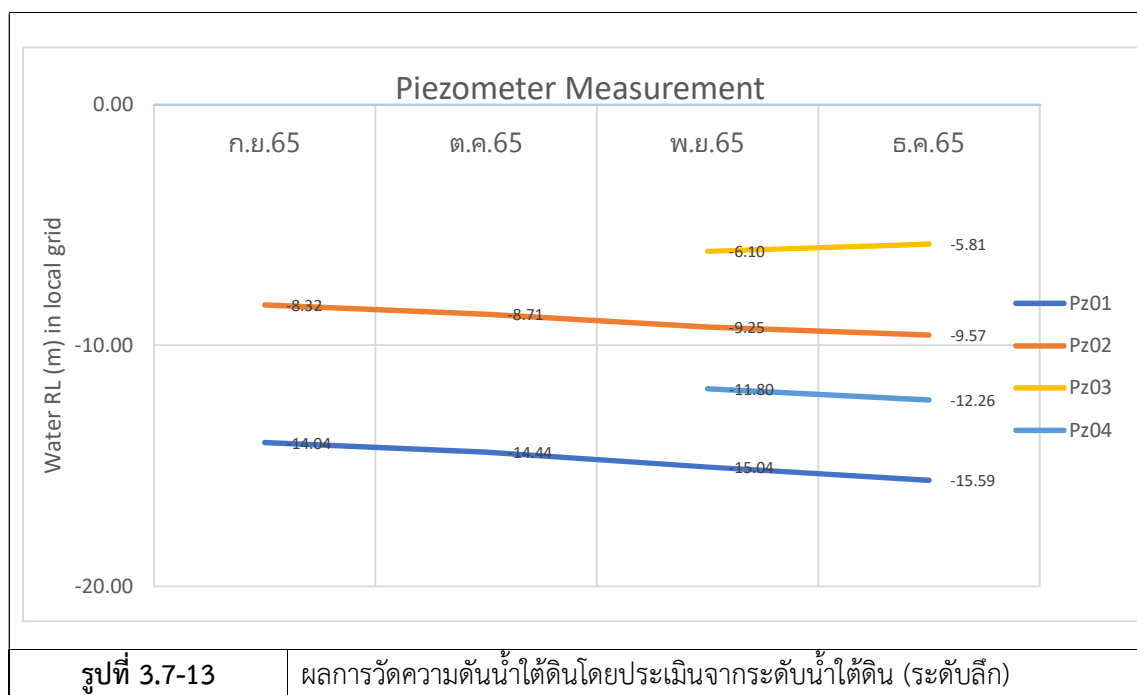
ตารางที่ 3.7-3 รายละเอียดจุดตรวจวัดความดันน้ำใต้ดิน

Location	Hole ID	E_IND75	N_IND75	Collar_MSL	Collar_mRL	Well Depth
Shaft	Piezometer-01-New	807852.94	1698152.43	218.8	-11.24	82
Decline	Piezometer-02-New	807713.84	1698892.63	227.5	-2.20	59
บ้านหนองแดง	Piezometer-03	808782.31	1699230.83	232.0	3.00	80
บ้านหนองไทร	Piezometer-04	807048.08	1698640.79	217.8	-11.50	80

หมายเหตุ : ระดับความสูงสูงสุดของตำแหน่งปากอุโมงค์แนวลาด (MSL=230, mRL=0)

3.7.3.2 ผลการตรวจวัดความดันน้ำใต้ดิน โดยใช้หัววัดความดันน้ำใต้ดิน (Piezometer)

บริษัทฯ ได้ดำเนินการตรวจวัดความดันน้ำใต้ดินตามเงื่อนไขมาตรการฯ เป็นประจำทุกเดือนและนำค่าระดับน้ำใต้ดินที่ตรวจวัดได้ไปอ้างอิงเปรียบเทียบกับค่าระดับผิวดินบริเวณปากอุโมงค์แนวลาด (mRL: +0) เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั้งโครงการได้ ซึ่งผลการตรวจวัดระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง ธันวาคม พบว่าระดับและความดันน้ำค่อนข้างคงที่ตามรูปที่ 3.7-13 ซึ่งระดับความดันของหลุม Piezo-01-New, Piezo-02-New, Piezo-03 และ Piezo-04 มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยตามฤดูกาล

รูปที่ 3.7-13 ผลการวัดความดันน้ำใต้ดินโดยประเมินจากระดับน้ำใต้ดิน (ระดับลึก)
หมายเหตุ : 1. ค่าระดับน้ำใต้ดินที่ระบุในกราฟอ้างอิงเปรียบเทียบกับค่าระดับผิวดินบริเวณปากอุโมงค์แนวลาด (mRL=0)

3.7.3.3 สรุปผลการตรวจวัดความดันน้ำ โดยใช้หัววัดความดันน้ำใต้ดิน (Piezometer)

ผลการตรวจวัดความดันของน้ำใต้ดิน (Piezometer) จำนวน 4 หลุม มีค่าความดันน้ำใต้ดินเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ไม่พบแนวโน้มที่บ่งชี้ถึงการทรุดตัวในพื้นที่ดังกล่าว